

Overgang fra børnehave til skole - 32 fire-femårige børns syn på børnehave og skole

4. årlige småbørnskonference ved DPU,
Aarhus Universitet

Den 7. juni 2016

Stig Broström
Danmarks Institut for Pædagogik og Uddannelse

www.dpu.dk/om/stbr

TAK

Til de 32 børn fra Helsingør, 17 drenge og 15 piger

Interview november-december 2015 og maj 2016

Til Sanne Gudmann og Jeanette Kjærgård Christensen, pædagogiske konsulenter, Uddannelseshuset, Helsingør

Til ledere og pædagoger i:

Børnehuset Sommerlyst, Helsingør

Lars

Børnehuset MariaKringlen, Helsingør

Joan

Børnehuset Abildvænget, Helsingør

Jeanette

Børnehuset Søbæk, Espergærde

Henrik

Børnehaven Stokrosen, Espergærde

Sarah

Børnehuset Hellbæk, Hellebæk

Susanne

Problemer i overgangen

- International forskning viser, at overgangen fra børnehave til skole kan opleves som et kulturchok
Specielt socialt udsatte børn er ved overgang til skolen i risikozonen

Broström 2002; Shore 1998; Wagner, 2003; Napier, 2002

- Derfor er det vigtigt at børnehave og børnehaveklasse samarbejder om en tryk overgang (se Dagtilbudsloven)
- Det foreliggende studie kan fortælle lidt om børnenes forventninger til skolen - og om deres oplevelser i og syn på børnehaven
- Viden som de professionelle kan anvende i brobygningsarbejdet

Skolestart

Temaet overgang til skolen

Broström, S. (2003). Problemer og barrierer i børns læring ved overgangen fra børnehave til skole. *Nordisk Pedagogik*. Nr. 3, 2003, vol. 23.

Et mikroetnografisk studie der belyser seks børns overgang fra børnehave til skole og deres trivsel og læring de første måneder i skolen. (Børnehave i Ålsgård og Fredensborg og Hellebæk skole, Apperup samt Endrupskolen, Fredensbor)

Broström, S. (2001). Børns forventninger til skolen – en forskningsrapport. DPU. (Bog 2003: *Farvel børnehave – hej skole*, Systime).

Et interviewstudie der belyser 375 Helsingørbørns syn på hvad de tror de skal lave og lære i børnehaveklassen samt 276 børnehaveklassebørns oplevelser af hvad de efterfølgende lærte i børnehaveklassen (alle børnehaver i maj 1999 og 12 børnehaveklasser i maj 2000)

Børneinterview som metode

- Brug af begrebet børneperspektiv og også anvendelse af børneinterview som forskningsmetode fra slut 1980, Norsk Senter for Barneforskning
- Sørge for at børn kan give udtryk for, hvordan de tænker, give barnet en stemme - børns perspektiv (child's perspective)

Sommer, Pramling Samuelsson & Hundeide 2009

Spørgsmålene

- Hvad kan du allerbedst lide at LEGGE med her i børnehaven?
- Hvad kan du allerbedst lide at LAVE her i børnehaven?
- Hvad har du LÆRT her i børnehaven?
- Hvordan tror du børnehaveklassen vil være?

- Hvad tror du, du vil LAVE når du begynder i børnehaveklassen, 0. klasse?
- Hvad tror du, du skal LÆRE næste år hvor du begynder i børnehaveklassen / 0. klasse?
- Er der andet du har lyst til at fortælle om børnehaven eller skolen?

Analyse

- De danske og amerikanske børns svar bliver oversat og udskrevet
- På grundlag en gennemlæsning af de danske og amerikanske svar etablerer US og DK hver for sig et sæt af analysekategorier - der derefter sættes sammen til ét samlet analyseværktøj
- Derefter analyserer DK og US hver for sig alle svar og sætter den ind i et fælles skema:

PRESCHOOL RESPONSES = 24 respondents. 14 boys/10 girls										
#	DOB		RESPONSE							
QUESTIONS			1 play with	2 DO	3 learned	4 what will K be like	5 DO in K	6 Learn in K	More"	
1	P144	1/19/11 4.10 years	B	Pretend area	Play with ____ and od things together. We sneak around	Learn from Dr. Cook (music teacher). We learn fun songs and dancing. I only dance with my legs and arms. I don't go crazy.	I have never been there. Maybe it's the same as preschool	Make even more friends	Same things .More same things.	
1	P106	3/24/11 4.8	B	blocks	Play and have good fun and draw pictures for daddy	About tomatoes and bread	____ (names little sister) will go to school	Everything fun	IDK	I can talk about Broadoaks Room and Bewley Room and eating snacks.
1	P107	3/24/11 4.8	B	blocks	That's easy. Painting	New stories	Fun	Play with lots and lots of toys	My new teacher	What I like about kindergarten is that I know what class I am in
1	P120	1/25/11 4.10	B	Animals. The biggest one. Plastic	Play with these animals	Animals. Reading about animals	It will be like kindergarten. It will be like preschool	They will not have animals. They will have Lego and toys	Kindergarten is my favorite school	

Eksempel: Hvad kan du allerbedst lide at LAVE her i børnehaven?

	DK - 2015	DK 2016	US 2015	US 2016	
Play with friends	8		3		
Play, pretend play	4		3		
Play with things, objects, build	6		7		
Outside play	9		4		
Social interaction	3		3		
Do arts	13		7		
Writings	0		1		
Singing	4		1		
Circle time	1		0		
To eat	2		1		
Work in school group	0		1		
Participate in parties	1		0		
Read books	2		1		
Funny things	0		1		
Bringing toys from home	1		0		

Hvad kan du allerbedst lide at LAVE i BH?

Danske resultater – antal svar	2015	2016
Lege med venner	8 (25%)	6 (27%)
Lege, rolleleg	4	4
Lege med ting, bygge	6 (19%)	6 (27%)
Lege udendørs	9 (28%)	7 (31%)
Social interaktion, være sammen med andre	3	1
Kreative aktiviteter	13 (40%)	12 (54%)
Skrive	0	2
Sang og musik	4	0
Rundkreds, samling	1	1
Frokost	2	0
Arbejde i skolegruppe	0	4
Fester	1	0
Læse bøger	2	0
Sjove ting	0	0
Lege med legetøj hjemmefra	1	0

Lide at lave i børnehaven

- Lege med venner 25% - 27%
- Lege med ting, bygge 19% - 27%
- Lege udendørs 28% - 31%
- Kreative aktiviteter 40% - 54%

Barn nr. 21, dreng 5,3 år - 5,7 år

2015: Jeg kan rigtig godt lide at lege med mine venner når vi leger klappepapegøjer når jeg er den sidste der bliver hentet

2016: Jeg kan godt lide at tegne, lege i borgen og rutsje og cykle

Hvad har du LÆRT her i børnehaven?

Danske resultater – antal svar	2015	2016
At synge og danse	0	3
At lege	0	4
At spise	0	0
Lytte til oplæsning, litteratur	0	1
Dyr	0	
At opføre mig pænt	19 (59%)	7 (32%)
At gøre hvad de voksne siger, at følge reglerne	3	4
At læse	0	4
At skrive	3	2
At tælle	1	1
At rime	1	1
At køre på cykel	1	0
At bruge kroppen, fysisk aktivitet	5 (16%)	3 (14%)
At køre på cykel	1	0
Kreative aktiviteter, male og tegne	2	6 (27%)
At være en god ven	1	
At deltage i skolegruppe aktiviteter	5 (16%)	5 (23%)
At blive fotograferet (fotodag)	0	0
Det ved jeg ikke	2	1

Lært i børnehaven

- **At opføre mig pænt** 59% (2015) og 32% (2016)

Barn nr. 11, pige 5,7 år - 6,0 år

2015: At man skal være søde ved hinanden. At man skal være stille til samling. Gøre de ting de voksne siger. Man skal lege med hinanden.

2016: At række fingeren op

Barn nr. 30, pige 5,7 år - 6,2 år

2015: At man ikke må skubbe og tage ting ud af hånden, ikke slå, ikke bide

2016: At man ikke må skubbe og huske at sige stop, række hænder op

Hvordan tror du børnehaveklassen vil være?

Danske resultater – antal svar	2015	2016
Glæder sig til at gå i børnehaveklasse	21 (66%)	21 (95%)
Det er ligesom børnehaven	0	0
Et sted hvor man kan lege	7 (22%)	9 (41%)
Et sted hvor man kan lære nye ting fx matematik, læse	2	4
Et sted hvor jeg skal være sammen med mine venner	3 (9%)	7 (32%)
Ligesom et fødselsdagsselskab	0	0
Barnet genkalder sig nogle elementer (fra dets besøg)	0	1
Som en stor skole, mange børn, mange lokaler	2	1
En helt ny verden	1	0
Et sted hvor man kan male og tegne	0	2
Et sted hvor man skal være flink og gøre hvad de voksne siger	1	1
Et smukt sted	1	0
Et køkken hvor du kan spise	2	0
Udfordrende	2	0
Et sted med regler	0	0
Det ved jeg ikke	3	0

Hvordan vil børnehaveklassen være?

Børnene glæder sig

66% - 95%

Barn nr. 19, pige 5,11 år - 6,3 år

2015: Rigtig anderledes

2016: God fordi der er go-cars og ma kan snurre rundt og man kan lege gemmeleg og i de store bakker

Barn nr. 32, dreng, 5,7 år - 6,1 år

2015: Fint

2016: Sjovt

Hvad tror du, du vil LAVE når du begynder i BK.KL?

Danske resultater – antal svar	2015	2016
Få nye venner	7 (28%)	4 (18%)
Lave sjove ting	1	3
Lege med legetøj	2	4
Lege udenfor	5 (16%)	8 (36%)
Leg, rolleleg	5	1
Lave store ting	0	0
Kreative aktiviteter (også musik)	3 (9%)	7 (32%)
Skrive	0	4
Lektier	9 (28%)	2
Læse	0	1
Matematik	0	3
Lære at lave opgaver	0	6 (27%)
Lære nye ting	6 (19%)	2
Lære at opføre mig ordentligt, høre hvad læreren siger	1	1
Ikke ødelægge ting	0	1
Bruge computer	0	0
Kage ligesom en fest	0	0
Dat	1	1

Lave i børnehaveklassen

Lære at lave opgaver

0% – 27%

Barn nr. 23, dreng 5,6 år - 5,11 år

2015: Spille fodbold og så stikbold

2016: Måske nogle flere opgaver. For når man lige starter så skal man noget nemt (børnene lavede opgaver på besøgsdagen)

Barn nr. 29, pige, 5,0 år - 5,5 år

2015: Det må man ... håber vi må male

2016: Opgaver og lege på junglestien

Hvad tror du, du vil LÆRE når du begynder i BK.KL?

Danske resultater – antal svar	2015	2016
Det samme som i børnehaven	0	0
Lege med venner	3	2
Lege med legetøj	2	0
Barnet taler nonsens	0	0
Lære min nye lærer at kende	0	0
Former og figurer	0	0
Lære at læse	10 (31%)	10 (45%)
Skrive	0	7 (32%)
Matematik	9 (28%)	11 (50%)
Lektier	2	4
Særlige emner - opgaver	0	3
Bruge computer	0	0
Kreative aktiviteter	1	1
At blive testet	0	1
At være sød	5 (16%)	1
Høre efter hvad læreren siger	5 (16%)	3 (14%)
At svare på spørgsmål	0	0
Lege med musikinstrumenter	1	0
At være selvhjulpen (WC, snøreband)	0	0
Social kompetence	0	0
Fysiske kompetencer	2	3 (14%)
Fodbold	0	0
Alle mulige ting	0	0

Lære i børnehaveklassen

Lære at læse	31% - 45%
Skrive	0% - 32%
Matematik	28% - 50%

Barn nr. 6, dreng 5,9 år - 6,2 år

2015: At være sød, at man ikke skal række tunge

2016: Læse i bøger, lære at skrive, fordi jeg skal kunne gøre det, når man bliver stor

Barn nr.14, dreng, 5,9 år - 6,2 år

2015: Skrive sit eget navn, tælle rigtigt, at lære alfabetet, og tegne

2016: Tror at jeg lærer at regne og skrive. Det er bare noget jeg tror

Værd at diskutere vedr børns syn på børnehaven

- **Leg, kreative aktiviteter og kammeratskab** er børnenes favoritter (Hvad kan du bedst lide at lave i børnehaven?)
- At bruge kroppen, **fysisk aktivitet** scorer ikke højt --
 - Hvad har du lært i børnehaven? 16% - 14%
- Lytte til **oplæsning**, bøger scorer ikke højt:
 - Hvad kan du bedst lide at lave? 6% - 0%
 - Hvad har du lært i børnehaven 0% - 3%

Værd at diskutere

God opførsel i børnehave og skole

Lært i børnehaven 59% - 32%

Lære i børnehaveklassen

- At være sød 16% - 3%
- at høre efter hvad læreren siger 16% - 14%

Værd at diskutere

Læse og skrive i børnehaveklassen er børnenes førsteprioritet

Lære at læse 31% - 45%

Lære at skrive 0% - 32%

Lære matematik 28% - 50%